

Undvik överträdelser av upphovsrätten på nätet

Utgångspunkten i upphovsrättslagen är att allt material, inklusive fotografiska verk, är skyddat av lagens bestämmelser. Rättighetsinnehavaren har uteslutande rätt till att bland annat framställa och distribuera sitt material. Det krävs med bakgrund mot detta alltid ett avtal med den faktiska rättighetsinnehavaren före användning av bildmaterialet. I Sverige är upphovsrätten en automatisk rättighet, vilket innebär att det inte finns något krav på att verket ska vara märkt med indikationer på att det är skyddat. Medan vattenmärkning av en bild gör det lättare att identifiera upphovsrättsinnehavaren, har många bilder inte vattenstämplar, och genom den ständiga processen att publicera och lägga ut bilder online kan vattenstämplar lätt försvinna.

När man använder sig av bilder för publicering på sin hemsida, ska man alltid utgå från att bilden är skyddad av upphovsrätten. För att undvika att riskera överträdelse av upphovsrätten, vänligen se följande anvisningar:.

När du letar efter en bild:

- Använd en bild som du själv tagit. Fotografen som tagit en bild, är alltid den ursprungliga upphovsmannen, så om du själv tagit bilden kan du alltid vara säker på att du inte kommer motta kravbrev angående upphovsrätten.
 - Vänligen notera: Att ta en bild av en bild man vill använda sig av, innebär inte att du blir upphovsman till bilden och vi avråder därför starkt från att göra detta.
- Använd royaltyfria hemsidor så som <https://unsplash.com> eller www.pexels.com
 - Det är viktigt att uppmärksamma att på grund av den stora olovliga spridningen av upphovsrättsskyddat material på internet, kan upphovsrättsskyddade bilder dyka upp på royaltyfria hemsidor. Var därför noga med att se över villkoren på royaltyfria hemsidor.
 - Om du använder dig av bilder från royaltyfria hemsidor, se till att dokumentera vart bilden är tagen ifrån, både den specifika hemsidan samt det datum ni laddade ner bilden. För att vara extra säker, ta en screenshot av hemsidan där du tar bilden ifrån och spara detta, så att du alltid kan bevisa att bilden funnits tillgänglig på en royaltyfri hemsida.
 - Att alltid dokumentera var du hämtar bilder ifrån, kan styrka argument om att du agerat i god tro och att du undersökt vem upphovsmannen är (och därför fullföljt din undersökningsplikt).
- Sök efter bilder du önskar att använda dig av på en bildbyrås hemsida, såsom TT Nyhetsbyrå eller Johnér. Bildbyråer kommer alltid ange hur bilden får användas och vem som är upphovsmannen till den och du kan då kontakta bildbyrå för att köpa en korrekt licens.

- Om du har fått ett godkännande av en fotograf att använda en bild utan köp av licens, se då till att denna överenskommelsen finns skriftligen. Om du kan bevisa att fotografen av bilden har gett dig tillåtelse att använda bilden utan en licens, kan en bildbyrå inte kräva ersättning från dig.
- Om du använder dig av en extern webbdesigner till din hemsida, se då till att du erhåller dokumentation på att de har korrekta licenser för de bilder de kommer använda på din hemsida. Även om en webbdesigner publicerar bilder på din hemsida, är det du som ägare av hemsidan som blir ansvarig vid en eventuell överträdelse av upphovsrätten.
 - Om licens har köpt till bilderna som används, är det viktigt att dokumentera detta och att vara uppmärksam på när licensen måste förnyas.
 - Om bilderna blivit tagna från en royaltyfri hemsida, är det viktigt att dokumentera hur bilden erhållits och vilket datum den erhållits.

Övriga råd

Om du hittar en specifik bild du vill använda måste du undersöka upphovsrätten till den. Detta kan ibland göras via reverse image search på Google. För att göra detta:

- (1) Spara ner bilden du vill använda
- (2) Gå till <https://images.google.com> och sök på bilden.
- (3) Se över resultaten - upphovsmannen kommer troligen vara angiven i resultaten.

Om du använder dig av en bild i redaktionell syfte och vill referera till en annan källa, kan du alltid hyperlänka bilden.

Hyperlänkning är en process där du bäddar in länken till originalkällan i bilden (till exempel en nyhetsartikel). För att hyperlänka korrekt i relation till upphovsrätten, måste bilden vara klickbar och måste föra en vidare direkt till originalkällan. Bilder med hyperlänk är ett undantag i upphovsrätten då det inte är en publicering av bilden. EU-Domstolen har uttalat att tillhandahållandet på en webbplats av klickbara länkar till verk, som är fritt tillgängliga på en annan webbplats, inte utgör överföring till allmänheten och är därför inte en överträdelse av rättighetsinnehavarens uteslutande rätt.

- En länk under en bild (eller i en artikel) är inte hyperlänkning och en publicering på detta sätt är en överträdelse av upphovsrätten.